

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 343/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti L., a. s., B., zastúpenej Advokátkou kanceláriou F., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. B. F., PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Bratislava I č. k. 8 C 125/2010-224 a č. k. 8 C 126/2010-301 zo 16. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti L., a. s., vedené pod sp. zn. Rvp 5038/2012 a sp. zn. Rvp 5039/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 5038/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti L., a. s., o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 6. júna 2012 doručené sťažnosti L., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátkou kanceláriou F., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. B. F., PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C 125/2010-224 a č. k. 8 C 126/2010-301 zo 16. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka je v postavení žalobkyne v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 8 C 125/2010 a sp. zn. 8 C 126/2012, pričom jej žaloby smerujú proti žalovanej Slovenskej republike (ďalej len „žalovaná“), v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. V označených konaní sa sťažovateľka domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu.

Napadnutými uzneseniami okresného súdu boli sťažovateľke uložené povinnosti zložiť preddavky na trovy konania vo výške 2 656 809,23 € (uznesením okresného súdu č. k. 8 C 125/2010-224 zo 16. mája 2012), resp. vo výške 1 744 129,60 € (uznesením okresného súdu č. k. 8 C 126/2010-301 zo 16. mája 2012), a to do 60 dní od právoplatnosti napadnutých uznesení. Proti uzneseniam nie je odvolanie prípustné.

Podľa názoru sťažovateľky napadnuté uznesenia okresného súdu z ústavného hľadiska neobstoja, pretože sú v rozpore s ustanovením § 141a ods. 1 a 2 Občianskeho

súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ďalej so zámerom zákonodarcu v súvislosti s týmto ustanovením, taktiež s ustanovením § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) a napokon aj so zásadou rovnosti účastníkov konania. Výrok v oboch napadnutých uzneseniach je podľa sťažovateľky založený na nesprávnom právnom posúdení veci, keďže okresný súd na zistený skutkový stav aplikoval síce správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval.

Podľa sťažovateľky interpretácia ustanovenia § 141a ods. 1 OSP založená na premise, že súd je vždy povinný uložiť navrhovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania, ak to navrhne odporca a ak je v konaní uplatňované právo na zaplatenie peňažnej sumy, pričom u navrhovateľa nie sú splnené predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu, je nesprávna.

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uvádza:

«Pri rozhodovaní súdu o návrhu odporcu uložiť navrhovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania nie je totiž právne bezvýznamné, kto je odporcom. Ak je odporcom subjekt, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní..., je vylúčené, aby bola navrhovateľovi uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania. Bráni tomu ústavne súladná interpretácia ustanovenia § 141a OSP.

Podľa ustanovenia § 141a ods. 1 veta štvrtá OSP cit. „Ak navrhovateľ preddavok na trovy konania v určenej lehote nezloží a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku na trovy konania zastaví.“ Platí teda, že súd môže pre nezloženie preddavku na trovy konania konanie zastaviť len vtedy, ak kumulatívne nastanú nasledovné právne skutočnosti:

- *navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;*
- *odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil;*

Právne nie je možné, aby súd pre nezloženie preddavku na trovy konania konanie zastavil vtedy, ak:

- *navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;*

- odporca, ktorý nemá povinnosť zložiť preddavok, ho nezložil;
- a ani v prípade, že
- navrhovateľ preddavok na trovy konania v súdom určenej lehote nezložil;
- odporca, ktorý nemá povinnosť zložiť preddavok, ho zložil.

Právna úprava reflektuje vôľu zákonodarcu zachovávať zásady spravodlivého súdneho konania aj v prípade rozhodovania o návrhu odporcu podľa ustanovenia § 141a OSP. Bolo by totiž porušením zásady rovnosti účastníkov konania, ak by súd legálne mohol na návrh vecne oslobodenej žalovanej strany, ktorá má evidentný záujem na tom, aby konanie pred súdom neprebiehala, disproportionalne zaťažiť žalobcu povinnosťou uhradiť bez existencie racionálneho dôvodu vysokú finančnú sumu a previazat' splnenie tejto povinnosti s udelením sankcie v podobe zastavenia konania. Obiter dictum, ak by žalovaný, ktorého majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní (v okolnostiach daného prípadu Slovenská republika) mohol svojím úkonom vytvoriť iracionálnu prekážku, ktorá by spôsobila zastavenie konania (t. j. podať bez odôvodnenia návrh na zloženie preddavku na trovy konania), a súd by o takom návrhu rozhodol uložením povinnosti preddavok zložiť, došlo by k porušeniu základného práva žalobcu na súdnu ochranu, osobitne práva na prístup k súdu, ktoré je jeho imanentnou súčasťou.

Súd môže uložiť žalobcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania podľa ustanovenia § 141a ods. 1 OSP len vtedy, ak o takejto povinnosti rozhoduje na návrh žalovaného, ktorý má, resp. v prípade pozitívneho rozhodnutia bude mať, povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v rovnakej výške ako žalobca. V prípade, ak návrh na zloženie preddavku podal žalovaný, ktorý nemá povinnosť, resp. v prípade pozitívneho rozhodnutia súdu nebude mať povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v rovnakej výške ako žalobca, pretože jeho majetkové pomery ako dlžníka nemožno usporiadať podľa osobitného predpisu o konkurznom konaní, musí súd takýto návrh zamietnuť a to s poukazom na ústavne súladnú interpretáciu ust. § 141a ods. 1 OSP.

Uloženie povinnosti žalobcovi zložiť preddavok na trovy konania tam, kde je žalovaný od takejto povinnosti vecne oslobodený, postráda akýkoľvek zmysel, pretože aj keď žalobca zaťažený povinnosťou preddavok nezloží, konanie nemožno zastaviť.»

Sťažovateľka upozorňuje na to, že okresný súd si túto jej argumentáciu osvojil v skutkovo a právne podobných konaniach, v ktorých vystupujú tí istí účastníci a rozhodovalo sa o totožných návrhoch žalovanej na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania. V týchto prípadoch bol ale návrh žalovanej zamietnutý (napr. uznesenia okresného súdu č. k. 16 C 162/2011-161 z 21. marca 2012 a č. k. 16 C 163/2011-161 z 21. marca 2012).

Sťažovateľka ďalej zdôrazňuje, že je v konaní vedenom okresným súdom vecne oslobodená od platenia súdnych poplatkov v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie od súdnych poplatkov sa vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola sťažovateľka posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Tam, kde zákon presne ustanoví, že navrhovateľ je oslobodený od platenia súdneho poplatku v konaní, v ktorom sa domáha náhrady škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, je „bizarné“, aby mu zároveň ustanovil povinnosť zložiť preddavok na trovy konania bez toho, aby takúto povinnosť mal aj odporca.

Sťažovateľka ďalej namieta, že okresný súd ignoroval formálnu podmienku § 141a ods. 1 OSP, podľa ktorej je možné rozhodovať o uložení povinnosti zložiť preddavok len vtedy, ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy prevyšujúcej 400-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ako aj pravidlo obsiahnuté v § 141a ods. 2 OSP, podľa ktorého výška preddavku je 5 % z peňažnej sumy uplatňovanej navrhovateľom, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. V posudzovaných prípadoch je zjavné, že sťažovateľkou uplatňovaná istina neprevyšuje 400-násobok životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu a požadovaná suma preddavku prevyšuje 5 % uplatňovanej istiny.

Napokon sťažovateľka zdôrazňuje, že návrh žalovanej neobsahoval žiadne odôvodnenie účelu, na ktorý by mal byť zložený preddavok použitý. Súd sa účelnosťou a dôvodmi vôbec nezaoberal. Pritom je zřejmé, že zloženie tak enormne vysokej sumy nemôže slúžiť racionálnemu cieľu. V tomto type konania objektívne nemôžu vzniknúť také

trovy, ktoré by mali byť kryté tak enormne vysokou sumou preddavku. Účel návrhu je preto podľa sťažovateľky viac než zřejmý; ide o to, aby bola postavená do bezvýhodiskovej situácie tak, aby rezignovala na uplatňovanie svojich legitímnych práv a prestala žiadať od žalovanej náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie ňou označených článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami okresného súdu, zruší napadnuté uznesenia a veci vráti na ďalšie konanie. Požaduje tiež priznanie finančného zadost'učinenia v sume 500 €, ako aj úhradu trov konania.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 8 C 125/2010-224 zo 16. mája 2012 vyplýva, že ním bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 2 656 809,23 € na účet okresného súdu do 60 dní od právoplatnosti napadnutého uznesenia. Sťažovateľka sa domáha proti žalovanej zaplattenia sumy 53 136 184,59 € ako náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Nové Zámky, pretože *„neprijal návrhy žalobcu podané elektronickou formou dňa 19.10.2006, ako aj nezákonným rozhodnutím Ústavného súdu SR“*. Žalovaná podaním doručeným okresnému súdu navrhla, aby okresný súd vyzval sťažovateľku na zloženie preddavku na trovy konania vo výške určenej podľa § 141a ods. 2 OSP. Okresný súd vyzval sťažovateľku 11. januára 2012 na doručenie tlačíva na dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v lehote 10 dní a zároveň jej oznámil, že žalovaná podala návrh na zloženie preddavku podľa § 141a OSP. Sťažovateľka v odpovedi na výzvu doručenej okresnému súdu 27. januára 2012 uviedla, že v napadnutom konaní je vecne oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie sa podľa sťažovateľky vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola sťažovateľka posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľka argumentovala ďalej tým, že žalovaná neuviedla žiadne dôvody na podanie návrhu na zloženie preddavku. Je tiež toho názoru, že v konaní neboli a ani nebudú vykonávané také dôkazy, ktoré by vyvolali potrebu úhrady na strane štátu, a preto zloženie preddavku na trovy konania považuje

za účelové obmedzovanie jej práva na prístup k súdu a na súdnu ochranu. Sťažovateľka požadované tlačivo o jej majetkových pomeroch okresnému súdu nepredložila. Podľa názoru okresného súdu sú splnené podmienky na uloženie povinnosti sťažovateľke zložiť preddavok na trovy konania, pretože uplatňuje právo na zaplatenie sumy 53 136 184,59 €, teda vo výške presahujúcej 400-násobok sumy životného minima, žalovaná navrhla uloženie tejto povinnosti sťažovateľke a zároveň sťažovateľka napriek výzve okresného súdu nepreukázala existenciu majetkových pomeroch odôvodňujúcich jej oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 OSP. V prípade splnenia týchto podmienok je súd povinný zaviazať sťažovateľku na zloženie preddavku, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je táto vecne alebo osobne oslobodená od platenia súdnych poplatkov podľa zákona o súdnych poplatkoch, a tiež bez ohľadu na skutočnosť, či v konaní nejaké trovy vznikli, resp. vzniknú. V zmysle zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) sa tento zákon nevzťahuje na usporiadanie majetkových pomeroch dlžníka, ktorým je štát, štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, štátny fond, obec, vyšší územný celok, rozpočtová organizácia a príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a vyššieho územného celku alebo iná osoba, za ktorej všetky záväzky zodpovedá alebo ručí štát. Tento zákon sa nevzťahuje ani na usporiadanie majetkových pomeroch dlžníka, ktorým je N., F. alebo G. Keďže v zmysle tohto ustanovenia sa majetkové pomery štátu nemôžu usporiadať, s poukazom na ustanovenie § 141a ods. 1 tretiu vetu OSP nebola žalovaná zviazaná na zloženie preddavku na trovy konania.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 8 C/126/2010-301 zo 16. mája 2012 vyplýva, že ním bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 1 744 129,60 € na účet okresného súdu do 60 dní od právoplatnosti napadnutého uznesenia. Sťažovateľka sa domáha proti žalovanej zaplatenia sumy 34 882 592,07 € ako náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Humenné, pretože *„neprijal návrhy žalobcu podané elektronickou formou dňa 19. 10. 2006, ako aj nezákonným rozhodnutím Ústavného súdu SR“*. Žalovaná podaním doručeným okresnému súdu navrhla, aby okresný súd vyzval sťažovateľku na zloženie preddavku na trovy konania vo výške určenej podľa § 141a ods. 2 OSP. Okresný súd vyzval

sťažovateľku 11. januára 2012 na doručenie tlačíva na dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v lehote 10 dní a zároveň jej oznámil, že žalovaná podala návrh na zloženie preddavku podľa § 141a OSP. Sťažovateľka v odpovedi na výzvu doručenej okresnému súdu 26. januára 2012 uviedla, že v napadnutom konaní je vecne oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Vecné oslobodenie sa podľa sťažovateľky vzťahuje na celé konanie, a preto nie je dôvod, aby bola sťažovateľka posudzovaná z pohľadu splnenia predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľka argumentovala ďalej tým, že žalovaná neuviedla žiadne dôvody na podanie návrhu na zloženie preddavku. Je tiež toho názoru, že v konaní neboli a ani nebudú vykonávané také dôkazy, ktoré by vyvolali potrebu úhrady na strane štátu, a preto zloženie preddavku na trovy konania považuje za účelové obmedzovanie jej práva na prístup k súdu a na súdnu ochranu. Sťažovateľka požadované tlačívo o jej majetkových pomeroch okresnému súdu nepredložila. Okresný súd sťažovateľku opätovne vyzval 30. januára 2012, aby sa vyjadrila k majetkovým pomerom a predložila okresnému súdu tlačívo na dokladovanie majetkových pomerov na strane sťažovateľky. V podaní doručenom okresnému súdu 2. februára 2012 žalovaná namietala, že z ustanovenia § 141a OSP jej nevyplýva povinnosť odôvodňovať návrh na zloženie preddavku ani povinnosť okresného súdu skúmať, či trovy konania vôbec vzniknú. Sťažovateľka v odpovedi na vyjadrenie žalovanej doručenej okresnému súdu 15. februára 2012 uviedla totožné argumenty, pričom tlačívo na preukázanie majetkových pomerov ani v dodatočnej lehote nepredložila. V podaní z 19. apríla 2012 sťažovateľka poukázala na uznesenia okresného súdu, v ktorých tento zamietol návrh žalovanej na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania na základe podľa sťažovateľky „správnej interpretácie a aplikácie § 141a OSP“. Aj v tomto prípade bol okresný súd názoru, že sú splnené podmienky na uloženie povinnosti sťažovateľke zložiť preddavok na trovy konania, pretože uplatňuje právo na zaplatenie sumy 34 882 592,07 €, teda vo výške presahujúcej 400-násobok sumy životného minima, žalovaná navrhla uloženie tejto povinnosti sťažovateľke a zároveň sťažovateľka napriek výzve okresného súdu nepreukázala existenciu majetkových pomerov odôvodňujúcich jej oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 OSP. Odôvodnenie okresného súdu sa aj v tomto prípade opieralo o povinnosť zložiť preddavok na trovy konania bez ohľadu na skutočnosť, či sťažovateľka

je vecne alebo osobne oslobodená od platenia súdnych poplatkov podľa zákona o súdnych poplatkoch, a tiež bez ohľadu na skutočnosť, či v konaní nejaké trovy vznikli, resp. vzniknú, ako aj o ustanovenie zákona o konkurze, podľa ktorého sa tento zákon nevzťahuje na usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorým je štát, štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, štátny fond, obec, vyšší územný celok, rozpočtová organizácia a príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a vyššieho územného celku alebo iná osoba, za ktorej všetky záväzky zodpovedá alebo ručí štát a nevzťahuje sa ani na usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorým je N., F. alebo G. Keďže v zmysle tohto ustanovenia sa majetkové pomery štátu nemôžu usporiadať, s poukazom na ustanovenie § 141a ods. 1 tretiu vetu OSP nebola žalovaná zaviazaná na zloženie preddavku na trovy konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II. 1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 5038/2012 a sp. zn. Rvp 5039/2012, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uzneseniami okresného súdu č. k. 8 C 125/2010-224 a č. k. 8 C 126/2010-301 zo 16. mája 2012

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil

sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Po preskúmaní sťažností ústavný súd dospel k záveru, že sú zjavne neopodstatnené, a to aj napriek zohľadneniu závažnosti námietok sťažovateľky a akceptácii skutočnosti, že meritórna argumentácia sťažovateľky obsiahnutá v sťažnostiach má ústavnoprávnu relevanciu.

Zo sťažností možno vyvodiť, že ich podstatou je námietka sťažovateľky, podľa ktorej napadnutými uzneseniami okresného súdu došlo k neprípustnému zásahu do jej základného práva na súdnu ochranu, a to konkrétne do jej práva na prístup k súdu, keďže v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP ak navrhovateľ preddavok v určenej lehote nezložil a odporca, ktorý má povinnosť zložiť preddavok, ho zložil, súd konanie v lehote 15 dní od uplynutia lehoty na zloženie preddavku zastaví.

Podľa názoru ústavného súdu je v posudzovaných prípadoch už na prvý pohľad zrejmé, že napadnutými uzneseniami okresného súdu k neprípustnému zásahu do označeného základného práva dôjsť nemohlo. Samotné vydanie uznesení, ale ani nadobudnutie právoplatnosti týchto uznesení nemá totiž bez ďalšieho za následok stratu prístupu k súdu pre sťažovateľku. K dôsledkom, na ktoré sťažovateľka v sťažnostiach poukazuje, by totiž mohlo dôjsť až prípadným vydaním uznesení o zastavení konania v zmysle už citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Na rozdiel od uznesenia o povinnosti zložiť preddavok v zmysle § 141a ods. 1 poslednej vety OSP proti uzneseniu o zastavení konania je prípustné odvolanie a vo vzťahu proti prípadnému nepriaznivému potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu prichádza

do úvahy aj podanie dovolania, a to s prihliadnutím na dôvod uvedený § 237 písm. f) OSP. Tak v rámci odvolacieho konania, ako aj v rámci dovolacieho konania proti prípadnému uzneseniu okresného súdu o zastavení konania bude mať sťažovateľka možnosť uplatňovať všetky tie zásadné námietky, ktoré sú obsahom sťažností podaných ústavnému súdu. Všeobecné súdy preto budú mať možnosť skúmať, či prípadné zastavenie konania pre nezaplatenie preddavku na trovy konania je v danom prípade zlučiteľné s tými základnými právami, porušenie ktorých sťažovateľka namieta.

Na základe uvedeného ústavný súd o sťažnostiach sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

Pretože sťažnosti boli odmietnuté, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2012